

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 135042.

D I E N S T G E H E I M  
W E E K O V E R Z I C H T  
No. 13/1952.

Verzonden aan:  
Zie verzendlijst 113722

Verzonden op: 3 April 1945

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Emmen	6/3	11/50	--	--	Waarheid-Film-tournee
Haarlem	7/3	175/300	gema- tigd enth.	H. Gortzak	Verkiezingsverg. mmv. "The Solo Stars" en zang- koor "Morgen- rood"
Zaandijk	7/3	150/240	---	W. Hartog	Filmavond Ver- kiezingsfilm- dienst
Assen- delft	8/3	40/400	---	K. Grin	Filmavond met tombola
Elim Gem. Hooge- veen	10/3	10/100	--	--	Waarheid-Film- tournee, afge- last wegens ge- ringe opkomst
Delft	12/3	65/100	vrij lauw	N.C. Noten- boom	Filmavond Ver- kiezingsfilm- dienst
Sneek	13/3	65/150	rustig	K. Schaper	Filmavond
Dordrecht	19/3	45/160	enth.	G.v. Oosterum	Filmavond Ver- kiezingsfilm- dienst

Hoorn

D I E N S T G E H E I M

W.O.13/1952, blz. 2.

Hoorn 19/3 50/100 enig J.Boeder Waarheid Film-  
appl. tournee

-----  
COLLECTIEF OVERZICHT

Op de filmavonden werden de Russische film "Het Zwarte Goud", de Roemeense- "Het leven triomfeert" of de Hongaarse- "Bevrijde grond" vertoond.

Op enkele plaatsen waren in de zaal spandoeken aangebracht met de volgende leuzen:

"Plak ze allen weg" (Delft)

"Piet van Staveren moet vrij" (Dordrecht)

"Elke nieuwe abonné in de Waarheid-werfactie is een schrik voor de reactie" (Haarlem)

"Vrede, Vrijheid, Werk en Woningen" (idem)

Te Zaandijk werd een motie aangenomen tegen de ter dood veroordeling van de tien Griekse verzetsstrijders. Op twee bijeenkomsten werd besloten een protest te zenden aan de Amerikaanse ambassadeur wegens de door de Amerikanen in Korea ontketende bacteriënoorlog.

Het zangkoor "Morgenrood" bracht in de verkiezingsvergadering te Haarlem de volgende liederen ten gehore "Merck toch hoe sterck", "Morgenrood", de "Marseillaise" en tweemaal de "Internationale"

Hier en daar werd voor het verkiezingsfonds gecollec-teerd. Slechts op één plaats werden o.g. verkiezingsaandelen te koop aangeboden. Evenzo was dit het geval met communistische lectuur. Op enkele bijeenkomsten werd teleurstelling geuit over de geringe opkomst. De filmavond te Elim (Gem.Hoogeveen) werd wegens de geringe belangstelling afgelast; de entreegelden werden terugbetaald.

Nagenoeg alle sprekers betrokken de a.s. verkiezingen in hun redevoeringen en betoogden, dat in de toekomst slechts heil te verwachten is van de zijde van de C.P.N.

In een rede, die ruim een uur duurde, besprak H.GORTZAK op agitatorische wijze het naoorlogse beleid van de regering, uitgaande van de verkiezingsprogramma's 1948 van de P.v.d.A. en de K.V.P.. De "Partij van de Armoede", aldus spreker, schreeuwde: Sociale zekerheid van de wieg tot aan het graf. Vrijdom van vrees en gebrek - Levensgeluk voor allen, en: Draagt elkanders lasten. De Rommianse klik koerste onder de leuze "Gezond gezin, gezond volk". Van dit alles is niets terecht gekomen dan werkloosheid, armoede, woningnood, bewapening der nazibeulen en oorlogsvrees.

De

## D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 3.

De P.v.d.A., die zich in de afgelopen jaren de vertegenwoordiger van de werkers durfde te noemen, deed niets anders dan het welvaartspeil van de arbeiders in een hoek trappen. Van de K.V.P.-leuze is evenmin iets terechtgekomen. De woningnood en de armoede ondergraven de gezondheid. Het spook van de werkloosheid is teruggekeerd en de welvaart is verder verwijderd dan ooit. Wij zijn een uitgemergeld volk geworden met als enig lichtpunt de C.P.N., aldus Gortzak.

N.C.Notenboom zeide, dat de misleidende politiek van de regering Drees duidelijk tot uiting kwam in de broodprijsverhoging. Eerst wordt het brood met 5 cent verhoogd en de prijs van de margarine verlaagd, doch na een maand wordt de margarineprijs weer geruisloos verhoogd.

Verschillende sprekers betoogden, dat de verslechteringen ontstaan zijn, doordat de regering zich in dienst gesteld heeft van het Amerikaanse kapitalisme, en verheerlijkten daartegenover de bestanden in Rusland en de volksdemocratieën.

Met Rusland en kameraad Stalin zullen de communisten voortgaan om de communistische maatschappij te verwezenlijken, zo werd gezegd.

### G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Utrecht	15/3	250/450	rommelig	M.J.Haks	Cabaretavond
Zaandam	16/3	365/400	--	--	film: "Het dal weerklinkt"
IJmuiden	18/3	300/--	rommelig	C.de Jager	film: idem

Haks memoreerde de strijd, die de jeugd van Noord-Korea, Tunis, Vietnam en Egypte voerde voor de vrijheid.

Volgens spreker had de Koreaanse oorlog zich ten gevolge van de Amerikaanse agressie uitgebreid tot Noord en Oost China. Hij beschuldigde de V.S. ervan bacteriologische wapenen te gebruiken. Dit zou de zwakheid van de Amerikaanse agressor bewijzen. De strijd voor de vrede diende met alle kracht te worden voortgezet, om het gebruik van dergelijke wapenen in de toekomst te voorkomen. De toespraak van De Jager opende geen nieuwe gezichtspunten.

**ARBEIDERSBOND VOOR CULTUUR.**

Landsmeer

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 4.

Landsmeer 15/3 40/--- --- --- Hongaarse film  
"Zingen maakt  
het leven mooi"

---

De bijeenkomst werd opgeluisterd met zang door een koor uit Nieuwendam.

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Den Haag 9/3 1000/--- rustig v.Staveren-v-Demen  
Tuera Ahuloekoeloe  
G.Wagenaar  
A.Gelok Walvius

---

Aan de bijeenkomst ging een optocht vooraf, waaraan door + 250 personen werd deelgenomen. Spandoeken werden medegevoerd met leuzen als:  
"Kleuterscholen, "Onafhankelijk Nederland", "Verbod atoombom", "Vriendschap tussen de volkeren", "Brood, geen wapens", "Loontoeslagen, ook voor vrouwen", "Scholen, geen kazernes", "Tegen ontslag gehuwde vrouwen".

De Indonesische spreker beschreef in het Maleis de slechte economische toestanden in haar geboorteland, welke een gevolg zouden zijn van de kapitalistische exploitaties. Ook de medische verzorging liet daar veel te wensen over; hieraan was het hoge sterftecijfer toe te schrijven. De rede werd in het Nederlands vertaald.

Wagenaar besprak de strijd, die de Russen en de Amerikanen gevoerd hadden tijdens de tweede wereldoorlog. Hij deed het voorkomen alsof de Amerikanen er weinig toe hebben bijgedragen om Europa te bevrijden. In feite zouden de Russen de belangrijkste rol hebben gespeeld. Na de bevrijding kreeg ons land Marshall-hulp, welke oorzaak is van het huidige werkloosheidscijfer. Thans geven de Amerikanen ons bevel te bewapenen, hetwelk grote financiële offers met zich brengt. Spreker bevestigde dat de macht van de Nederlandse mannen, vrouwen en kinderen groter was dan die der oorlogstokers en dat zij verzekerd konden zijn van de steun van de C.P.N.

Gelok Walvius beweerde, dat de C.P.N. steeds op de bres had

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 5.

had gestaan voor de vrede. Nu binnenkort weer verkiezingen worden gehouden, diende men ervoor te zorgen dat deze partij meer zeggenschap kreeg in de regering.

Adhaesie-telegrammen werden ontvangen uit de Sovjet Unie, Roemenië, Polen, Hongarije, Italië en China.

VREDESBEWEGING

Hengelo 14/3 30/60 lauw L.Boas

Boas memoreerde de resoluties welke tijdens de zitting van de Wereldvrede Raad in November j.l. te Wenen werden aangenomen. In het bijzonder ging hij in op de bepaling dat binnenlandse aangelegenheden door het betrokken land zelf moesten worden geregeld. In dit verband leverde hij critiek op de politiek die Amerika volgde, n.l. het zich mengen in de binnenlandse aangelegenheden van Korea.

Ook in West-Europa was de invloed van de V.S. groot. Dit had ten gevolge dat miljoenen werden uitgegeven voor de bewapening, zgn. ter verdediging van onze vrijheid. Er heerste hier echter slechts voor één bepaalde categorie van mensen vrijheid, t.w. voor de grote werkgevers.

Tenslotte hekelde spreker de voorlichting door de pers naar aanleiding van de berichten over de economische conferentie te Moskou. Hij ontkende; dat deze conferentie een gevolg is van de besluiten genomen tijdens de in Februari 1951 te Berlijn gehouden zitting van de Wereldvrede Raad. Iedere journalist had dit kunnen weten als hij maar de zgn. "Keesings archieven" had doorgelezen.

Spreker deed een beroep op de aanwezigen om mede te werken aan het verzamelen van handtekeningen voor een Vredespact tussen de Grote Vijf.

Op een vraag of de Wereldvrede Raad niet bij de Verenigde Naties zou protesteren tegen de bacteriologische oorlogsvoering in Korea antwoordde spreker dat men eerst moest wachten op de officiële gegevens dienaangaande.

Zaalversiering: Spandoeken met leuzen: "Vrede over de gehele wereld" en "Vrede".

G R O E P 3 - "VERENIGING NEDERLAND - U.S.S.R."

Doetinchem

D I E N S T G E H E I M

W.O.13/1952, blz. 6.

Doetinchem	12/3	40/--	--	onbekend	film: "In vredes- tijd"
Groningen	16/3	600/800	rustig	J.Wijngaard	film: "Ver van Moskou"

-----

De sprekers belichtten doel en streven van de Vereniging.

G R O E P 4-A - EENHEIDSVAKCENTRALE

Echten-Oosterzee (Gem.Lemsterland)	27/2	30/100	rustig	H.W.de Vries	Filmavond Plaatse- lijke Cen- trale der E.V.C.
Beverwijk	13/3	400/550	beza- digd	--	Filmavond P.C.der E.V.C.
Hoofddorp (Gem.Haarlemmermeer)	13/3	16/72	rustig	B.J.W.Veer- ling	Filmavond B.L.Z.
Nijmegen	14/3	200/300	kalm, geinte- ress.	F.Meys	Feestverg. P.C.der E.V.C.
Apeldoorn	14/3	150/200	rustig	G.M.v.Dijk	filmavond P.C.der E.V.C.
Jubbega-Schurega (Gem.Heerenveen)	15/3	150/200	--	B.Blokzijl	Feestavond P.C.der E.V.C.
Zwolle	15/3	250/300	rustig	P.Wiegman	Feestavond P.C.der E.V.C.
Nieuwe-en Oude Horne (Gem.Heerenveen)	15/3	60/100	rustig	K.Schaper	filmavond P.C.der E.V.C.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 7.

Op bovenvermelde vergaderingen werd critiek geleverd op het kapitalisme, de Marshallhulp, Amerika, de omvang van de werkloosheid, de lage lonen en het ambtenarenverbod. Vele sprekers toonden zich daarentegen zeer verheugd over de initiatieven, die de arbeiders van Houtigehage en Jubbega ontplooid hadden.

Bewapening.

Het hoofdbestuurslid van de Bond van Land- en Zuivelarbeiders B.J.W.VEERLING besprak op de filmavond te Hoofddorp de huidige bewapeningspolitiek. De Minister-President zou hebben gezegd, dat door ons land in één jaar f.1500.000 000 voor de bewapening is bijgedragen. Over geheel Nederland betekent dit, dat een ieder f.3.-- per week betaalt. Een gezin met twee kinderen dus f.12.-- per week voor de bewapening.

Werklozenacties.

B.BLOKZIJL, de landelijk voorzitter van de E.V.C., sprekend te Jubbega-Schurega, meende dat het een gelukkig initiatief is, dat vandaag (15-3-'52) in de Knijpe personen uit verschillende lagen van de bevolking en bonden besloten hebben om de gehele bevolking van Heerenveen binnenkort op te wekken voor allen werk te zoeken.

Verkiezingen voor de Tweede Kamer van de Staten Generaal.

Op de filmavond van de E.V.C. te Nieuwe- en Oudehorne sprak K.SCHAPER uit Sneek. Hij was van oordeel dat het partijprogramma der C.P.N. zodanig was gesteld, dat de aanwezige N.V.V.-leden zonder bezwaar straks, met de komende verkiezingen, hun stem op de C.P.N. konden uitbrengen.

G R O E P 4-B - HET ONAFHANKELIJK VERBOND VAN BEDRIJFSORGANISATIES.

Den Helder 17/3 40/200 rustig A.v.d.Berg Openb.verg. v.d.  
Plaatselijke afd.  
van het O.V.B.

-----  
De landelijk secretaris van het O.V.B. A.van den BERG betoogde, dat er bitter weinig terecht gekomen is van de beloften welke in de afgelopen 7 jaar door de regeringen zijn

gedaan

D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 8.

gedaan. Deze weg leidt naar de chaos. De offers van de vorige oorlog en de kosten van de bewapening drukken op de arbeiders.

G R O E P 4-C - DIVERSEN

Emmer-Compas- cuum (Gem. Emmen)	1/3	130/---	--	A.Platje	Actie-comité van veenarbeiders
Barger-Com- pascuum (Gem. Emmen)	5/3	35/---	--	A.Platje	Actie-comité v. veenarbeiders
Elim (Gem. Hoogeveen)	7/3	45/80	zeer rustig	P.Boertien	Comité van DUW- arbeiders
Emmer-Compas- cuum (Gem. Emmen)	11/3	--/---	--	--	Actie-comité v. veenarbeiders
Barger-Com- pascuum (Gem. Emmen)	12/3	--/---	--	--	Actie-comité v. veenarbeiders
Nieuw-Weer- dinge (Gem. Emmen)	14/3	80/---	--	H.v.d.Veen	Actie-comité v. veenarbeiders
Klazinaveen (Gem. Emmen)	14/3	11/---	--	--	Actie-comité v. veenarbeiders
Zwartemeer (Gem. Emmen)	15/3	10/---	onge- animeerd	A.Platje	Actie-comité v. veenarbeiders

Op de vergadering van het Comité van arbeiders te Elim sprak P. BOERTIEN. Hij wees op het feit, dat er in de gemeente Hoogeveen 510 gezinnen waren, die de rekening voor gas en water niet tijdig hadden betaald. Dit zou geen onwil maar onmacht zijn. Daartegenover stelde spreker, dat de Directeur van Gemeentewerken van Hoogeveen een auto van f.9000.-- kreeg. De arbeider heeft recht op een behoorlijk bestaan, doch daarvoor moet de arbeider vechten. Daarom is dit comité opgericht. Inmiddels werd een request naar de gemeenteraad verzonden en met lijsten gewerkt, waarop 500 handtekeningen werden verzameld. Spreker

stelt



## D I E N S T G E H E I M

W.O. 13/1952, blz. 9.

stelt voor een motie naar Burgemeester en Wethouders der gemeente Hoogeveen te zenden, waarin een kolentoeslag voor de D.U.W.-arbeiders wordt gevraagd, gebaseerd op f.3.-- per week, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1952. Deze motie wordt aangenomen evenals een motie waarin verzocht wordt werk in Elim niet in D.U.W.-verband, doch in vrij bedrijf te doen uitvoeren.

A. PLATJE, hoofdbestuurder van de Bond van Land- en Zuilvelarbeiders (BLZ-EVC) trad in de meeste vergaderingen welke in de gemeente Emmen gehouden werden op als spreker of als voorzitter van de vergadering. Hij stelde voor om voor de komende veencampagne de volgende eisen te stellen:

1. Voor het maken van duizend persturven uit normaal veen bij normaal werk een minimumloon van f.4.25.
2. Verhoging van de uurlonen tot f.1.--
3. Evenredige verhogingen van alle tarieven.

PLATJE deelde mede, dat de bepalingen van het nieuwe ontwerp-contract, dat door de Uniebonden en de vervenersorganisatie was opgemaakt, onaanvaardbaar waren.

### Debat:

Op de vergadering van 14 Maart in Nieuw-Weerdinge hadden enkele personen, die verklaarden lid van het N.V.V. te zijn, verschillende bedenkingen en een plaatselijk bestuurslid viel er over dat men steeds zoveel critiek had op het N.V.V. Een bestuurslid van de afdeling Zwartemeer van het N.V.V. voerde een heftige discussie met PLATJE, op de vergadering welke in die plaats gehouden werd. Aan het eind hiervan merkte PLATJE op, dat hij wel begreep, dat de E.V.C. niet meer te Zwartemeer behoefde te komen, omdat men daar toch niets bereikte.

## P E R S O N A L I A

✓Berg (blz.7)  
Anton van den.

✓Blokzijl (blz.6)  
Berend.

✓Boas (blz.5)  
Louis.

✓Boeder (blz.2)  
Jacob.